

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для
споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та
офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому
режимі «очікування»»

I. Визначення проблеми

Функціональні можливості в режимі «очікування» та втрати у режимі «вимкнено» є у більшості продуктів електричного та електронного побутового та офісного обладнання, яке продається у Європейському Союзі. У той же час, річне споживання електроенергії, що стосується функціональних можливостей в режимі «очікування» та втрати у режимі «вимкнено» оцінено на рівні 47 ТВт/год у 2005 році, що відповідає 19 Мт викидів CO₂. Без застосування будь-яких заходів передбачається збільшення споживання електроенергії до 49 ТВт/год у 2020 році. Тому було вирішено, що споживання електроенергії можна суттєво скоротити.

Вимоги до екодизайну стосовно споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому режимі «очікування» потрібно встановити з метою гармонізації вимог екодизайну для цих приладів по всьому Європейському Союзу, а також для сприяння функціонування внутрішнього ринку та покращення екологічних показників цих приладів.

Тому, у 2008 році Європейським Союзом прийнято Регламент Комісії (ЄС) №1275/2008 від 17 грудня 2008 р. про імплементацію Директиви 2005/32/ЄС Європейського Парламенту і Ради стосовно вимог екодизайну для споживання електроенергії електричним та електронним побутовим та офісним обладнанням у вимкненому стані та в режимі готовності.

Цей Регламент повинен збільшувати вихід на ринок технологій, що забезпечують покращену енергоефективність для функціональних можливостей в режимі «очікування» та втрати у режимі «вимкнено», ведучи до оціночної економії енергії у 35 ТВт/год у 2020 році.

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які покликані сприяти скороченню споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому режимі «очікування», встановленню мінімальних стандартів щодо їх енергоефективності, збільшенню кількості енергоефективного обладнання на ринку.

Основними витратами для України, якщо залишити ситуацію без змін, будуть:

- втрата можливості досягти річної економії у 850 млн. грн при переході на вискоелефективне, надійне електричне і електронне побутове та офісне обладнання, яке відповідає європейським вимогам екодизайну;
- не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо

енергоефективності продукту. Це означає, що можливість продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.

Враховуючи той факт, що в Україні ситуація із надмірним енергоспоживанням електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому режимі «очікування» подібна до ситуації в Європейському Союзі, а також є великий потенціал до економії енергетичних ресурсів, виникла необхідність врегулювання зазначеної ситуації шляхом прийняття Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому режимі «очікування».

Вартість побутового та офісного обладнання за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 500 грн до 25 000 грн. Ця вартість збільшиться на 12%, для відповідності вимогам з екодизайну.

На сьогоднішній день середнє енергоспоживання побутового та офісного обладнання наявних у споживачів становить 1,3 кВт·год. Після введення в обіг побутового та офісного обладнання, що відповідатимуть вимогам екодизайну очікується, що середнє енергоспоживання становитиме 0.7 кВт·год. Щорічне споживання електроенергії побутовим та офісним обладнанням оцінюється як 18,14 млн. кВт·год/рік. Після введення в обіг побутового та офісного обладнання, що відповідатимуть вимогам екодизайну очікується, що споживання електроенергії зменшиться до 18,08 млн. кВт·год/рік, за рахунок заміни функціонуючих в даний час на більш енергоефективні. Відповідно економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 8,10 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості побутового та офісного обладнання до 2030 року оцінюється як 4 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди-витрат від прийняття регуляторного акта становить 2:1.

Крім того, імплементація вимог Європейського Союзу стосовно встановлення вимог з екодизайну для побутового та офісного обладнання в Україні, передбачено абзацом 3 пункту 9.9 Стратегії розвитку системи технічного регулювання до 2020 року, яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.08.15 №844, а також пунктом 681 Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.17 №1106.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	Так	
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки вони відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю прийняття проекту постанови є забезпечити покращення енергетичних та екологічних характеристик побутового та офісного обладнання, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання, а також зменшить рівень енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

Прийняття проекту постанови забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити ситуацію без змін
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акту

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту. Збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ .
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ .	Витрат не передбачається

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Надмірні витрати за використання електричної енергії, використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого наразі не врегульоване, а також короткий термін експлуатації.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та довгий термін експлуатації. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 8,1 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості побутового та офісного обладнання до 2030 року оцінюється як 4 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди-витрат від прийняття регуляторного акта становить 2:1.	Вартість побутового та офісного обладнання за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 500 грн до 25 000 грн. Ця вартість збільшиться на 12%, для відповідності вимогам з екодизайну

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	6	4	0	0	10
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	60%	40%	0%	0%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Відсутність можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання

		побутового та офісного обладнання, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть, а також відсутність можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акту</i>	Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання побутового та офісного обладнання, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»).	39 900 000 грн Вартість побутового та офісного обладнання за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 500 грн до 25 000 грн. Ця вартість збільшиться на 12%, для відповідності вимогам з екодизайну. Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Основні витрати, якщо залишити ситуацію без змін: • втрата можливості досягти річної економії у 8,5 млн. грн при переході на вискоелективне, надійне електричне і електронне побутове та офісне обладнання, яке відповідає європейським вимогам екодизайну; • не буде досягнута вимога Угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС, яка включає в себе імплементацію стандартів екодизайну щодо енергоефективності продукту. Це означає, що можливість продавати українську продукцію на ринок ЄС буде значно знижена.
Альтернатива 2. <i>Прийняття регуляторного акту</i> Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу	39 900 000 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<i>Альтернатива 1. Залишити ситуацію без змін</i>	1	<p>Відмова від запровадження системи встановлення вимог з екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту. - збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂. - відсутності можливості надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу де вся продукція відповідає вимогам з екодизайну, підвищення рівня оплати за споживання енергетичних ресурсів під час використання побутового та офісного обладнання, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть. - відсутності можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).
<i>Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акту</i>	4	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоемності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂. Можливість надання своєї продукції на ринок Європейського Союзу,</p>

		скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання побутового та офісного обладнання, та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки»).
--	--	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 1.</i> Не видавати запропонованого регуляторного акту	Вигоди відсутні	850 млн. грн. Збільшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, а також збільшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ . Відсутність можливості надання своєї продукції на Європейський ринок, підвищення споживання енергетичних ресурсів під час використання побутового та офісного обладнання, для тих підприємств, що використовують	Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України

		таке побутове та офісне обладнання, а також відсутність можливості мати імідж підприємства, що використовує екологічне та енергоефективне обладнання (принцип «зеленої економіки»).	
<i>Альтернатива 2.</i> Прийняття регуляторного акту	8,95 млрд. грн Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту. Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO ₂ . Можливість надання своєї продукції на Європейський ринок, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання побутового та офісного обладнання, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої	39 900 000 грн	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.

	економіки»).		
--	--------------	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Затвердження Технічного регламенту з екодизайну дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку України. Технічний регламент з екодизайну орієнтований на енергоспоживання в фазі використання готової продукції і встановлює мінімальні стандарти енергоефективності, вимагаючи тим самим, щоб усі продукти в даній категорії задовольняли вимогам до обов'язкових рівнів енергоефективності.

Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому режимі «очікування», та набирає чинності через 6 місяців з дня опублікування. Проте, Технічним регламентом, також, встановлюються перехідні періоди для підприємств, а саме, лише через рік, чотири, шість, вісім та десять років з дати набрання чинності цього Технічного регламенту все побутове та офісне обладнання, що розміщено на ринку, не повинно перевищувати рівні щодо споживання електроенергії, які визначено у Технічному регламенті.

Крім того, Європейським Банком Реконструкції та Розвитку в рамках Програми фінансування та передачі технологій для боротьби з кліматичними змінами (FINTECC) започатковано проект «Політики для стимулювання виробництва та передачі кліматичних технологій в Україні», який спрямований на фінансову підтримку у впровадженні в Україні вимог з екодизайну.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, так як питома вага групи у загальній кількості становить 0%.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторного акта – відповідно до законодавства через шість місяців з дня його опублікування.

Технічний регламент встановлює вимоги до екодизайну щодо споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимах «очікування», «вимкнено» та мережевому режимі «очікування», та набирає чинності через 6 місяців з дня опублікування. Проте, Технічним

регламентом, також, встановлюються перехідні періоди для підприємств, а саме, лише через рік, чотири, шість, вісім та десять років з дати набрання чинності цього Технічного регламенту все побутове та офісне обладнання, що розміщено на ринку, не повинно перевищувати рівні щодо споживання електроенергії, які визначено у Технічному регламенті.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Достатньо високий. Зокрема, проект постанови оприлюднений на офіційному сайті Мінрегіону та Держенергоефективності, а також було проведено ряд зустрічей із представниками виробників для обговорення та погодження проекту Технічного регламенту.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	10
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;	Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта складає 39 900 000 грн, а час – до одного року.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості проведених перевірок	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості проведених перевірок.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості виявлених порушень	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості порушень.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості стягнень штрафів	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості стягнень штрафів.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" проект постанови оприлюднений для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Мінрегіону та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом, шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості енергоефективного побутового та офісного обладнання на ринку, за наступним графіком:

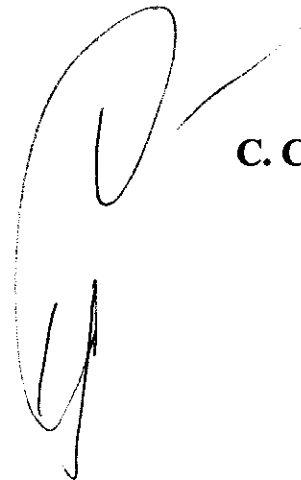
базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цього регуляторного акта, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання чинності цього регуляторного акта, а саме через рік після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

періодичне відстеження здійснюється один раз на три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Голова Держенергоефективності

_____ 2018 р.

С. Савчук

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	2 500 000	10 000 000
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	100 000	500 000
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	40 000	100 000
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	5 000	25 000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	20 000	100 000
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо -150 робіт+10 додаткових аркушів паперу*65 грн. /100 аркушів)гривень	800 000	5 000 000
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	400 000	2 500 000
8	Інше (вартість послуг лабораторій та органів з оцінки відповідності – випробування, сертифікати експертизи типу та роботи з оцінки відповідності – 150 робіт (декларацій відповідності на партію товару) на рік, додаткові витрати 1500 грн./робота), гривень	35 000	150 000
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	3 900 000	18 375 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання**, одиниць	10	10
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	39 900 000	183 750 000